

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 387/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Limas s.r.o.**, Obchodná 1667, Krupina, IČO 48 294 454, zastúpenej Advokátska kancelária UHAĽ s.r.o., Š. Moyzesa 43, Zvolen, proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. VK-13Cb/6/2021-490 z 31. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. apríla 2025 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a čl. 144 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím okresného súdu namietaným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je stranou v súdnom konaní žalobcu [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti žalovanej 1 AGROPLANT, spol. s.r.o., „v likvidácii“, Malá ulička 12, Záhorská Ves, IČO 36 024 686, a sťažovateľke v postavení žalovanej 2 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedenom na okresnom súde pod sp. zn. VK-13Cb/6/2021.

3. Konanie sa pôvodne začalo na Okresnom súde Veľký Krtíš na základe žaloby, ktorá bola doručená súdu 2. februára 2021. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti právneho

úkonu, a to kúpnej zmluvy č. V-2115/2020, ktorej predmetom bol odplatný prevod nehnuteľností z vlastníctva žalovanej 1 do vlastníctva sťažovateľky.

4. Vo vyjadrení k žalobe sťažovateľka uviedla, že žalobca na určenie neplatnosti právneho úkonu nemá naliehavý právny záujem.

5. Žalobca vo vyjadrení z 21. mája 2021 odôvodňoval svoj naliehavý právny záujem na právnom určení, že sťažovateľka nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy.

6. Pôvodne Okresný súd Veľký Krtíš na pojednávaní 4. mája 2022 pripustil zmenu žaloby a na tomto pojednávaní vydal rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal sťažovateľke, ako aj žalovanej 1 nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13Cb/6/2021-367 zo 4. mája 2022 nadobudol právoplatnosť 27. februára 2023, a to v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/95/2022-430 z 26. januára 2023, ktorým sťažovateľke a žalovanej 1 priznal nárok náhradu na trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Sťažovateľka spolu so žalovanou 1 predložila okresnému súdu vyčíslenie trov právneho zastúpenia 10. marca 2023 vo výške 7 583,53 eur a v tomto vyčíslení poukázala na tú skutočnosť, že predmetné nehnuteľnosti boli v rámci dokazovania pred súdom ohodnotené na sumu 35 000 eur. Teda hodnota sporu bola podľa sťažovateľky 35 000 eur.

9. Okresný súd rozhodol uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. VK-13Cb/6/2021-456 z 1. októbra 2024 tak, že priznal sťažovateľke a žalovanej 1 trovy konania 7 583,53 eur.

10. Proti tomuto uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal žalobca sťažnosť 11. novembra 2024, v ktorej nesúhlasil s hodnotou sporu.

11. Okresný súd uznesením č. k. VK-13Cb/6/2021-490 z 31. januára 2025, ktoré vydal sudca, zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania v prospech sťažovateľky a žalovanej 1 v celkovej výške 3 149,24 eur, teda znížil priznanú náhradu výšky trov konania o 4 434,29 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

12. Podstatou argumentácie sťažovateľky je skutočnosť, že podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné.

13. Sťažovateľka zastáva názor, že napadnutým rozhodnutím došlo k zásahu do jej majetkových práv (neoprávnené zníženie výšky náhrady trov konania), ako aj práva na súdnu ochranu (vydanie nezákonného rozhodnutia).

14. Žalobca sa po formálnej stránke síce domáhal vydania rozsudku, ktorým sa určí, že kúpna zmluva je neplatná, avšak podľa sťažovateľky jeho zámerom bolo od začiatku určenie, že sťažovateľka nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností a tieto vlastní žalovaná 1.

15. Žalobca tento zámer sám potvrdil zmenou žaloby z 21. marca 2022. Touto zmenou zmenil petit žaloby a domáhal sa určenia, že žalovaná 1 je vlastníkom predmetných nehnuteľností. Takto

navrhnutou zmenou žaloby teda preukázal, že od začiatku vedenia sporu sa domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam.

16. Podľa sťažovateľky mal okresný súd vychádzať pri určení výšky trov konania pri všetkých úkonoch právnej služby z hodnoty 35 000 eur, čo bola hodnota nehnuteľností, pri ktorých sa žalobca domáhal najprv určenia neplatnosti právneho úkonu a po pripustení zmeny žaloby určenia vlastníckeho práva.

17. Okresný súd namiesto toho pri určení výšky trov právneho zastúpenia vychádzal z inej hodnoty pred pripustením zmeny žaloby (pôvodne petit smerujúci k určení neplatnosti právneho úkonu) a z inej hodnoty po pripustení zmeny žaloby (petit smerujúci k určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam).

18. Celkovo šesť úkonov právnej služby bolo vykonaných pred pripustením zmeny žaloby a jeden úkon po pripustení jej zmeny.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

19. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva vlastníť majetok a práva pokojne užívať svoj majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu) uznesením okresného súdu, ktorým bola určená výška trov konania.

20. Z podstaty sťažnostnej argumentácie vyplýva subjektívna nespokojnosť sťažovateľky so skutočnosťou, že okresný súd mal aj pred pripustením zmeny žaloby vychádzať pri určení výšky trov konania zo sumy 35 000 eur, čo bola hodnota predmetných nehnuteľností.

21. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí uzavrel, že predmetom konania až do pripustenia zmeny žaloby bola len otázka platnosti zmluvy. Až po pripustení zmeny žaloby 4. mája 2022 bolo predmetom konania určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Z tohto dôvodu bola výška trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby vykonané pred pripustením zmeny žaloby určená podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) z jednej trinástiny výpočtového základu, keďže nebolo možné vyjadriť hodnotu v peniazoch, a pri úkonoch právnej služby vykonaných po pripustení zmeny žaloby podľa § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. okresný súd vychádzal z hodnoty nehnuteľností (bod 10 odôvodnenia).

22. V rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd poukázal aj na ustálenú rozhodovacia prax v otázke určenia výšky náhrady trov konania, podľa ktorej v prípade, ak je predmetom konania určenie neplatnosti zmluvy, takýto predmet konania nie je možné oceniť a v peniazoch vyjadriť (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 478/2014 a sp. zn. III. ÚS 580/2016 či rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo 9/2010 a sp. zn. IOBdoV43/2011). Naopak, pokiaľ je predmetom konania určenie vlastníckeho práva k veci, za tarifnú hodnotu veci je potrebné považovať cenu, resp. hodnotu takejto veci (napr. nálezy ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 alebo sp. zn. I. ÚS 58/2021).

23. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti preskúmal obsah napadnutého uznesenia okresného súdu a nezistil žiadnu pochybnosť o jeho ústavnej konformite.

24. Záver okresného súdu, podľa ktorého bola výška trov právneho zastúpenia za úkony vykonané pred pripustením zmeny žaloby určená z jednej trinástiny výpočtového základu a po pripustení zmeny žaloby z hodnoty nehnuteľností, je ústavne udržateľný.

25. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že okresný súd rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia citoval relevantnú súvisiacu judikatúru najvyššieho súdu a ústavného súdu, pretože „Ak sa po začatí poskytovania právnych služieb zmení (rozšíri) predmet právnej služby, je možné za okamih začatia poskytovania právnej služby považovať okamih vykonania úkonov právnej služby o takto zmenenom (rozšírenom) predmete právnej služby. To isté sa týka aj obmedzenia rozsahu (zúženia) predmetu poskytnutia právnej služby. Už uvedené zmeny predmetu poskytnutia právnej služby môžu spočívať jednak v kvantitatívnych alebo kvalitatívnych zmenách (napr. zmena – rozšírenie žaloby o ďalší nárok, resp. zmena spočívajúca v zmene žaloby o určenie na žalobu na plnenie a pod.) alebo môžu spočívať v zmene ceny veci alebo práva (bez toho, aby došlo k zmene predmetu poskytnutia právnej služby). Takáto zmena ceny veci alebo práva, ku ktorej dôjde v priebehu poskytovania právnej služby, má potom vplyv na výšku tarifnej hodnoty, a tým aj na spôsob výpočtu základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby.“ (FIAČAN, I., KERECMAN, P., BARICOVÁ, J., HELLENBART, V., SEDLAČKO, F. a kol. *Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa)*. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2024. s. 81.).

26. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a čl. 144 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

27. Vychádzajúc z uvedeného, pri predbežnom prerokovaní ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2025

Jana Baricová
predsedička senátu